

Ambitie Natuurmonumenten voor vastgoed op De Tempel

Natuurmonumenten

Artist impression Buitenplaats De Tempel & Nieuw Rhodenrijs, na uitvoering herstelplan

Huidige situatie

We zijn trots dat de Rijksmonumentale tuinen van Buitenplaats De Tempel en grote delen van de tuinen van het naastgelegen Nieuw Rhodenrijs zijn opengesteld voor publiek, in ieder geval voor de komende 30 jaar – en het liefst voor eeuwig. Natuurmonumenten heeft de tuinen in erfpacht verkregen voor 30 jaar en staat garant voor goed beheer van de tuinen, waarbij wij de rijke cultuurhistorie koesteren, zorgen dat de natuurwaarden behouden blijven en wij de buitenplaats beleefbaar maken voor een diverse groep bezoekers. Buitenplaats De Tempel kan de belangrijkste erfgoedbestemming worden langs de Schie, op het platteland tussen Rotterdam, Delft en Midden-Delfland. De Tempel ligt op het knooppunt van twee belangrijke recreatieve routes: het is een boegbeeld langs de trekvaartroute de Schie én fietsers en wandelaars komen er via het Polderpad tussen de Rotte en de Schie.

De grote lijnen voor ontwikkeling en beheer van de buitenplaatsen zijn door Gemeente Rotterdam en Natuurmonumenten vastgelegd in het [Totaalplan¹ De Tempel en Nieuw Rhodenrijs](#). Zorgaanbieder GoldenYears had een optie op het vastgoed op De Tempel. Nu deze partij zich heeft teruggetrokken van Buitenplaats De Tempel, is de Gemeente Rotterdam op zoek naar een nieuwe koper die de gebouwen op De Tempel een functie geeft die past binnen dit Totaalplan. Natuurmonumenten heeft als beheerder van de tuinen, mede-opsteller van het Totaalplan voor herstel van de buitenplaatsen én als grootste particuliere beschermer van natuur en cultureel erfgoed in Nederland een toekomstvisie voor de buitenplaatsen, die wij graag delen.

Koetshuis

Hoofdgebouw

Theekoepel

¹ Herontwikkeling De Tempel en Nieuw Rhodenrijs, Totaalplan 7 juli 2016, Bureau B+B in opdracht van gemeente Rotterdam. Vastgesteld door B&W gemeente Rotterdam 2019

Onze droom is dat De Tempel bloeit als buitenplaats voor alle Rotterdammers!

Wanneer je Buitenplaats De Tempel in Oud-Overschie ontdekt, kun je je ogen niet geloven. Dit, aan de rand van Rotterdam? Buitenplaats De Tempel en het naastgelegen Nieuw Rhodenrijs zijn een van de laatst bewaarde buitenplaatsen aan De Schie. Beide zijn ooit gesticht voor rijken om de onrustige stad te ontvluchten. Wist je dat de oud-burgemeester van Rotterdam rond 1700 hier heeft gewoond? Tegenwoordig is De Tempel een openbaar park, waar iedereen ontspanning kan zoeken. Centraal gelegen aan de Schie met een eigen aanlegsteiger en aan fiets- en wandelknooppunten.

Verwonder je over dit unieke stukje Rotterdam. Dwaal door het parkbos met slingerende paden en sierlijke bruggetjes of loop over de eeuwenoude lanen en bekijk de geometrische vijvers, de monumentale gebouwen én een unieke beeldencollectie. De buitenplaats telt 21 afzonderlijke Rijksmonumenten. Indrukwekkende hoeveelheden voorjaarsbloeiers om de lente aan te kondigen en prachtige herfstkleuren of paddenstoelen overtuigen in het najaar. Luister naar de 40 vogelsoorten die op De Tempel leven. De oudste eik van Rotterdam staat in dit park. De tuinen zijn in elk seizoen een bezoek waard!

Sierlijke brug in herfstdecor

Bloeiende daslook in het voorjaar

Het landschap langs de Schie wordt gekenmerkt door vijf sferen: de boerensfeer, de dorps sfeer, de industriële sfeer, de buitenplaats sfeer en de watersfeer. Samen vertellen de vijf sferen een fascinerend verhaal over de ontwikkeling en modernisering van het Rotterdamse platteland. De sferen bieden een kapstok met kansen voor programmering, activiteiten en dwarsverbindingen en weergaloze ervaringen. Op De Tempel is de buitenplaats sfeer het meest prominent. Landgoederen en buitenplaatsen worden al eeuwen gekenmerkt door het samengaan van nut en lust, opbrengsten uit het boerenbedrijf en de houtteelt en ontspanning en luxe van het buitenverblijf. Samengaan van nut en lust is uitgangspunt voor het totaalplan voor herstel en herontwikkeling van De Tempel en Nieuw Rhodenrijs.

Het Polderpad maakt het Rotterdams platteland en de boerensfeer beleefbaar. Buitenplaats De Tempel ligt op het knooppunt van het Polderpad en de recreatieve fietsroute langs de Schie. Je fietst dichtbij de stad en toch midden in de polder, weg van het autoverkeer.

De vijfde sfeer is het water van de Schie zelf. Bij de pleziervaart is de Schie in trek; het aantal aanlegplaatsen voor recreatievaart neemt toe. De Schie was de Intercity van de 17e eeuw als trekvaart voor vervoer van mensen over water. Bij De Tempel is een aanlegplaats gerealiseerd.

Aanlegsteiger aan de Schie

Koeien op het Rotterdams platteland

Er zijn volop kansen voor ontvangst van bezoekers en organiseren van activiteiten op De Tempel. In het ruimtelijk Totaalplan is rekening gehouden met een bezoekersstroom van 200.000 bezoeken per jaar. Buitenplaats De Tempel is bij uitstek een geschikte locatie voor organisatie van evenementen op het gebied van natuur, landschap, kunst & cultuur. Van nationaal belang op De Tempel is de collectie van meer dan 21 monumentale tuinbeelden die de buitenplaats rijk is. Ambitie is om een hedendaagse beeldencollectie toe te voegen. Zo ontstaat er een beeldenpark waar liefhebbers van beeldende kunst hun hart kunnen ophalen. Op Buitenplaats De Tempel is horeca voorzien op een uitgelezen plek, in het oude koetshuis en de naastgelegen historische boomgaard aan het water. Een bijzondere kans biedt de keuken door gebruik te maken van duurzaam geteelde en geproduceerde ingrediënten, in het geval van De Tempel bij voorkeur afkomstig van boeren uit het omliggende Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland.

De sferen en kansen zijn uitgebreid beschreven in het document *Buitenplaats De Tempel*²

Tuinmanswoning

Hieronder staan de afspraken die zijn vastgelegd in het Totaalplan en bestemmingsplan voor De Tempel en Nieuw Rhodenrijs. Deze afspraken zijn gemaakt door gemeente Rotterdam en Natuurmonumenten en vastgelegd door de gemeenteraad.

Vaststaande afspraken

- Complete uitvoering van het door de gemeenteraad vastgestelde Totaalplan waarin de kaders voor herstel, behoud, beheer en herontwikkeling zijn beschreven:
 - Van de tuinen en het groene erfgoed
 - Van de rijksmonumentale gebouwen
 - Van de rijksmonumentale beelden, bruggen en sierelementen.
- Stapsgewijze groei van bezoekersstromen conform het Totaalplan, tot uiteindelijk een bezoekersaantal van meer dan 200.000 bezoeken per jaar op de 2 buitenplaatsen.
- Behoud van openbare toegankelijkheid van de paden op zowel De Tempel als Nieuw Rhodenrijs, conform het Totaalplan.
- Invulling van het koetshuis met openbaar toegankelijke horeca.
- Kwalitatief hoogwaardig behoud en restauratie van alle gebouwen die rijksmonument zijn, te weten de theekoepel, het koetshuis, hoofdhuis De Tempel en de tuinmanswoning.
- Het hoofdgebouw krijgt een passende nieuwe functie, waarbij de rust bewaard blijft en het gebouw (tenminste van buiten) beleefbaar is. De functie dient een maatschappelijk belang (opgenomen in bestemmingsplan is onderwijs, religie, cultuur, gezondheidszorg, maatschappelijke en publieke dienstverlening).
- De tuinen en paden zijn openbaar toegankelijk. De vrijwilligers van Natuurmonumenten ontvangen publiek, geven rondleidingen en organiseren diverse activiteiten.
- Zie het [Totaalplan De Tempel en Nieuw Rhodenrijs](#) om een compleet beeld te krijgen.

² Buitenplaats De Tempel, Publiekstrekker langs de Schie, tussen Rotterdam, Delft en Midden-Delfland. Bureau SteenhuisMeurs i.o.v. Natuurmonumenten, juni 2023.

Wandelen

Mobiël infopunt

Theekoepel

Hieronder volgt de droom van Natuurmonumenten ten aanzien van de invulling van de gebouwen op Buitenplaats De Tempel. We nodigen de nieuwe eigenaar uit met ons mee te dromen! Deze invulling draagt bij aan het tot bloei laten komen van de buitenplaats voor alle Rotterdammers.

Dromen en ambities voor het vastgoed op De Tempel

- Uiterlijk in 2030 is het Totaalplan gerealiseerd en zijn alle rijksmonumentale gebouwen, bruggen en sierelementen goed gerestaureerd en klaar voor de toekomst, dit in nauwe samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Provincie Zuid-Holland en gemeente Rotterdam en Natuurmonumenten.
- Prioriteit geven aan de restauratie van de houten gebouwen Theekoepel en Tuinmanswoning vanwege de slechte staat van deze rijksmonumenten.
- Er is één nieuwe eigenaar voor alle gebouwen op De Tempel en deze beschikt over de POM status (Professionele Organisatie voor Monumentenbehoud). Deze eigenaar is verantwoordelijk voor het herstel, behoud, beheer en herontwikkeling van de monumentale gebouwen en tuinen binnen de demarcatie conform het Totaalplan.
- De eigenaar heeft de ambitie om de gebouwen samen met de tuinen beleefbaar te maken voor álle Rotterdammers.
- Activiteiten passen binnen het karakter van de buitenplaatsen, met oog voor bescherming van de Rijksmonumenten, natuur, het groen erfgoed en beleving van deze bijzondere en kleinschalige plek.
- Het vastgoed trekt een nieuw en divers publiek, waardoor bezoekers zowel voor het groene erfgoed als voor de historische gebouwen en functies in de gebouwen naar de buitenplaatsen komen.
- Het hoofdgebouw op De Tempel krijgt een openbare functie die een bijdrage levert aan de recreatieve aantrekkingskracht van De Tempel, in plaats van de nu opgenomen functie congres en zorg. Denk aan een expositieruimte, museum, locatie voor theater, muziek, deelname open monumentendag, etc.
- Het koetshuis krijgt een horeca-functie zoals voorzien in het Totaalplan. In het koetshuis kan Natuurmonumenten – samen met de toekomstige eigenaar en exploitant – het verhaal van de buitenplaatsen en de omgeving vertellen aan bezoekers. Denk hierbij aan informatie over de geschiedenis en natuur op de buitenplaatsen, route-informatie over de Noordrand Rotterdam en Midden-Delfland, een Natuurmonumenten-winkel etc. De horeca verkoopt lokale en biodiverse producten, conform ambities gemeente Rotterdam en buurgemeente Midden-Delfland voor het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland.
- De theekoepel is een tuinsieraad van de buitenplaats. Bij voorkeur wordt de theekoepel beleefbaar voor publiek met een passende functie. Denk hierbij aan een samenwerking met een culturele organisatie, een mini-expositie, muziek, fotoshoots of bijvoorbeeld een plek voor een exclusieve high tea.
- De tuinmanswoning is een beheergebouw dat historisch gezien altijd heeft gediend om het beheer van de tuinen mogelijk te maken. De tuinmanswoning krijgt deze functie weer terug, als beheergebouw voor de boswachters en vrijwilligers die de tuinen beheren. De huidige schuur naast de tuinmanswoning is in erfpacht bij Natuurmonumenten met hetzelfde doel. Door de tuinmanswoning haar beheerfunctie terug te geven, kan de naastgelegen schuur gesloopt worden. Sloop van de schuur is ruimtelijk een duidelijke meerwaarde voor de buitenplaats, omdat er minder bebouwing aanwezig is en de tuinmanswoning meer tot z'n recht komt.

- Sloop van het logiesgebouw heeft een grote kwalitatieve meerwaarde voor de cultuurhistorie en beleving. Door het huidige bouwvlak te laten vervallen, ontstaat er ruimte voor herstel van de historische tuin met bijvoorbeeld een moestuin.
- Minder parkeerplaatsen bij koetshuis ten opzichte van Totaalplan geeft meer ruimte voor fietsparkeerplaatsen en minder overlast van auto's op de buitenplaats.
- Natuurmonumenten heeft een forse wervingsopgave ten behoeve van herstel van de tuinen. Grote én kleine bijdrages zijn meer dan welkom via: www.natuurmonumenten.nl/donatie/herstel-de-tempel

Tuinmanswoning

Beeld voor het koetshuis

In februari staat de buitenplaats vol met sneeuwkllokjes

Meer weten over de prachtige Buitenplaats De Tempel? Neem gerust een kijkje op:

www.natuurmonumenten.nl/de-tempel

www.instagram.com/natuurmonumenten_detempel